

Quicksan
Wet natuurbescherming

**Kadastrale percelen gemeente
Assen AD112, AD113 en AD114
te Assen**

projectnummer

231024

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Kadastrale percelen gemeente Assen AD112, AD113 en AD114 te Assen		
Projectnummer	231024		
Auteur	[REDACTED]		
Controle en vrijgave	[REDACTED]		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	14 september 2023	Vigerende versie
Paraaf vrijgave	[REDACTED]		

OPDRACHTGEVER	
Naam	Rho Adviseurs B.V.
Contactpersoon	[REDACTED]
Adres	Druifstreek 72c, 8911 LH LEEUWARDEN

UITGEVOERD DOOR		
		
info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Hoogeveen Elbe 2 7908 HB Hoogeveen 0528 373 982	Kantoor Almere Landrostdreef 124 1314 SK Almere 036 82 00 397	Kantoor Groningen Friesestraatweg 213 A-D 9743 AD Groningen 0596 633 355

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Kadastrale percelen gemeente Assen AD112, AD113 en AD114 te Assen, in opdracht van Rho Adviseurs B.V.. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2023 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2023 Assen_231024_Kadastrale percelen gemeente Assen AD112, AD113 en AD114_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	5
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	11
2.1	Bronnenonderzoek.....	11
2.2	Veldinspectie.....	11
2.3	Toetsing	11
3.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN	12
3.1	Natura 2000	12
3.2	Natuurnetwerk Nederland	15
3.3	Natuur buiten het NNN	16
3.4	Houtopstanden	17
3.4.1	Wet natuurbescherming.....	17
3.4.2	Gemeentelijk beleid.....	18
4.	EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	19
4.1	Flora	19
4.2	Broedvogels	19
4.3	Vleermuizen	21
4.4	Grondgebonden zoogdieren	22
4.5	Amfibieën.....	22
4.6	Reptielen.....	23
4.7	Vissen.....	23
4.8	Ongewervelden	23
4.9	Rode Lijst soorten.....	23
5.	CONCLUSIE EN ADVIES	24
5.1	Gebiedsbescherming en houtopstanden	24
5.2	Soortenbescherming	24
5.3	Advies en vervolgstappen	25
5.3.1	Stikstofdepositie	25
5.3.2	Soortgericht nader onderzoek vleermuizen en grote bosmuis	25
5.3.3	Broedvogels.....	25
5.3.4	Houtopstanden.....	26
5.3.5	Inrichtingsplan	26
5.3.6	Zorgplicht.....	26
5.4	Verantwoording	27
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	28
BIJLAGEN		
1	Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe	
2	Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten	
3	Uittreksel NDFF	
4	Uittreksel NDFF Rode Lijst	

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is het voornemen om een bedrijfsbestemming te realiseren ter plaatse van kadastrale percelen gemeente Assen AD112, AD113 en AD114 te Assen. Hiervoor wordt een bestemmingsplan opgesteld.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels. Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

Rode lijst soorten

Met de ingang van de Omgevingswet (ingangsdatum 1 januari 2024) dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gaan gelden in artikel 11.27 (specifieke zorgplicht soorten) van Besluit activiteiten leefomgeving. Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19 vierde lid, onder a, onder 4 van de Omgevingswet.

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied betreft de Kadastrale percelen gemeente Assen AD112, AD113 en AD114 te Assen. Het plangebied is een grotendeels braakliggend terrein. Op het terrein is een locatie aanwezig van een voormalig tuincentrum (Rudolphus). Het tuincentrum is en de bomen op het terrein zijn reeds verwijderd. Wel zijn hier nog aarden wallen aanwezig met een inmiddels dicht begroeide kruid- en struiklaag. Ook is op dit terrein nog een drooggevallen vijver aanwezig.

In de zuidoostelijke hoek is recent een woning gesloopt (Graswijk 22) en is het meeste bosschage uit de tuin verwijderd. Er is aan de noordzijde van dit perceel, op de voormalige perceelsgrens, een aantal bomen en struiken aanwezig. Op het terrein groeit inmiddels opslag van verschillende planten.

De woning aan de Graswijk 20A ligt ook binnen het plangebied. Deze woning met rieten dak is nog niet gesloopt. Rond de woning is een tuin met verschillende bomen en struiken aanwezig, tevens bevindt zich een schuurtje en een vijver in de tuin. Bij Graswijk 22A is door Eco Reest al wel een

quickscan (Eco Reest rapport 220416, 29 april 2022) en nader onderzoek (Eco Reest rapport 220993, in prep) uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn opgenomen in voorliggend rapport.

In de noordelijke hoek bevindt zich een opslag met bomen en struiken, waaronder zomereik en vogelkers. Tevens bevinden zich binnen het plangebied houtwallen en aardwallen, waarbij dichte begroeiing aanwezig is.

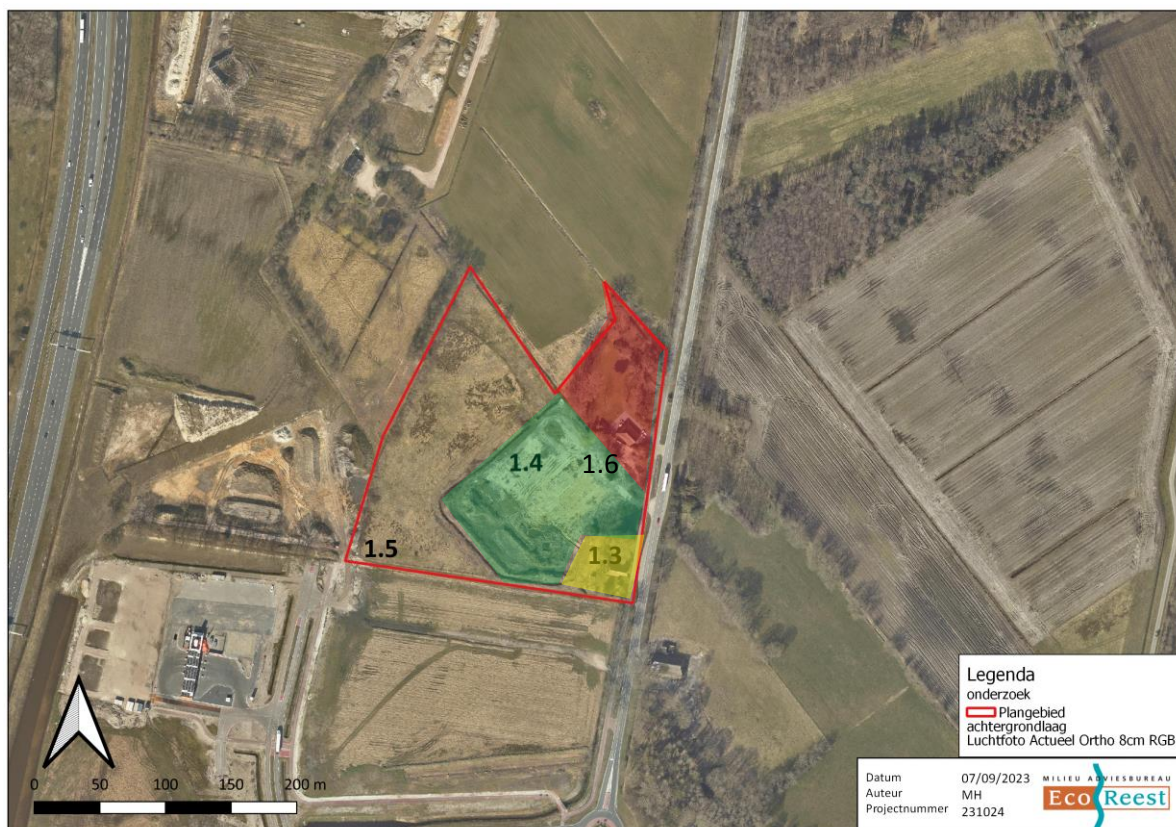
Rondom het plangebied bevinden zich wegen en fietspaden. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de weg Graswijk, met hierlangs een fietspad. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de recent aangelegde Burgemeester Grollemanweg. Ten noorden en westen van het plangebied loopt een droge sloot. Hierachter is de aanleg van het bedrijventerrein al in ontwikkeling en zijn op een aantal percelen al bedrijfspanden gerealiseerd. Aan de zuidzijde bevindt zich een watergang, evenals aan de noord-, oost-, en westzijde van het perceel met Graswijk 22A en rond het voormalige tuincentrum.

In de omgeving zijn zowel agrarisch land, als percelen met houtopstanden aanwezig.

Figuren 1.1 en 1.2 geven locatie van het plangebied weer. Figuren 1.3 tot en met 1.6 geven een indruk van het plangebied.

Figuur 1.1 Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.2 Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS). In rood het perceel aan Graswijk 20A (woning nog niet gesloopt, tuin nog in tact). In groen het terrein met voormalig tuincentrum (reeds gesloopt en bomen reeds verwijderd, aarden wallen aanwezig). In geel het perceel aan Graswijk 22 (woning reeds gesloopt). Tevens is aangegeven waar onderstaande foto's zijn gemaakt.

Figuur 1.3 Locatie van de recent gesloopte woning aan de Graswijk 22. Hier zijn diverse plantensoorten aanwezig, zoals witte abeel, akkermelkdistel en hanepoot.

Figuur 1.4 Voormalige locatie Rudolphus tuincentrum, waar stobben van gekapte bomen aanwezig zijn. Ook is begroeiing aanwezig met verschillende plantensoorten, zoals gestreepte witbol, wilde peen en ridderzuring.

Figuur 1.5 Zuidwesthoek van het plangebied, welke braakliggend is. Deels is een weg (Burgemeester Grollemanweg) aangelegd. Het betreft een kale grond met schaarse begroeiing van onder andere perzikkruid, fijnstraal en vlasbekje.

Figuur 1.6 Perceel met woning Graswijk 22A vanuit het zuidwesten.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om een bedrijfsbestemming te realiseren binnen het plangebied. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Hiervoor wordt in ieder geval de woning aan Graswijk 20A gesloopt. Of en welke bomen gekapt worden, is op dit moment niet duidelijk. Ook is niet duidelijk hoe de inrichting van het terrein er uit zal zien (figuur 1.6). Wanneer de werkzaamheden staan gepland, is niet bekend.

Daarnaast wordt opgemerkt dat bij het nader onderzoek van de woning aan Graswijk 20A een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is. Deze woning mag niet zonder ontheffing worden gesloopt. Tevens is er voor het Werkgebied Assen-Zuid een inrichtingsvoorstel met betrekking tot groen en ecologie opgesteld (Eco Reest rapport 220762, 23 november 2022). Enkele hierin opgenomen maatregelen zijn al uitgevoerd binnen het plangebied.. De reeds aangebrachte maatregelen mogen niet verwijderd worden. Bovendien moeten de overige maatregelen opgenomen worden bij de inrichting van het huidige plangebied.

Figuur 1.6 De inrichting van het plangebied is nog niet duidelijk (bron: Rho Adviseurs, 2023).

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 13 augustus 2023 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (zie literatuurlijst). Daarnaast is gebruik gemaakt van eerdere rapporten van deze locatie (zie literatuurlijst).

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende relevante zoogdiersoorten naar voren: baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, das en steenmarter. Daarnaast zijn waarnemingen van diverse vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest/rustplaats bekend (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartviewers nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 14 augustus 2023. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 23°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Ten aanzien van een eventuele bomenkap is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Wnb ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is, en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

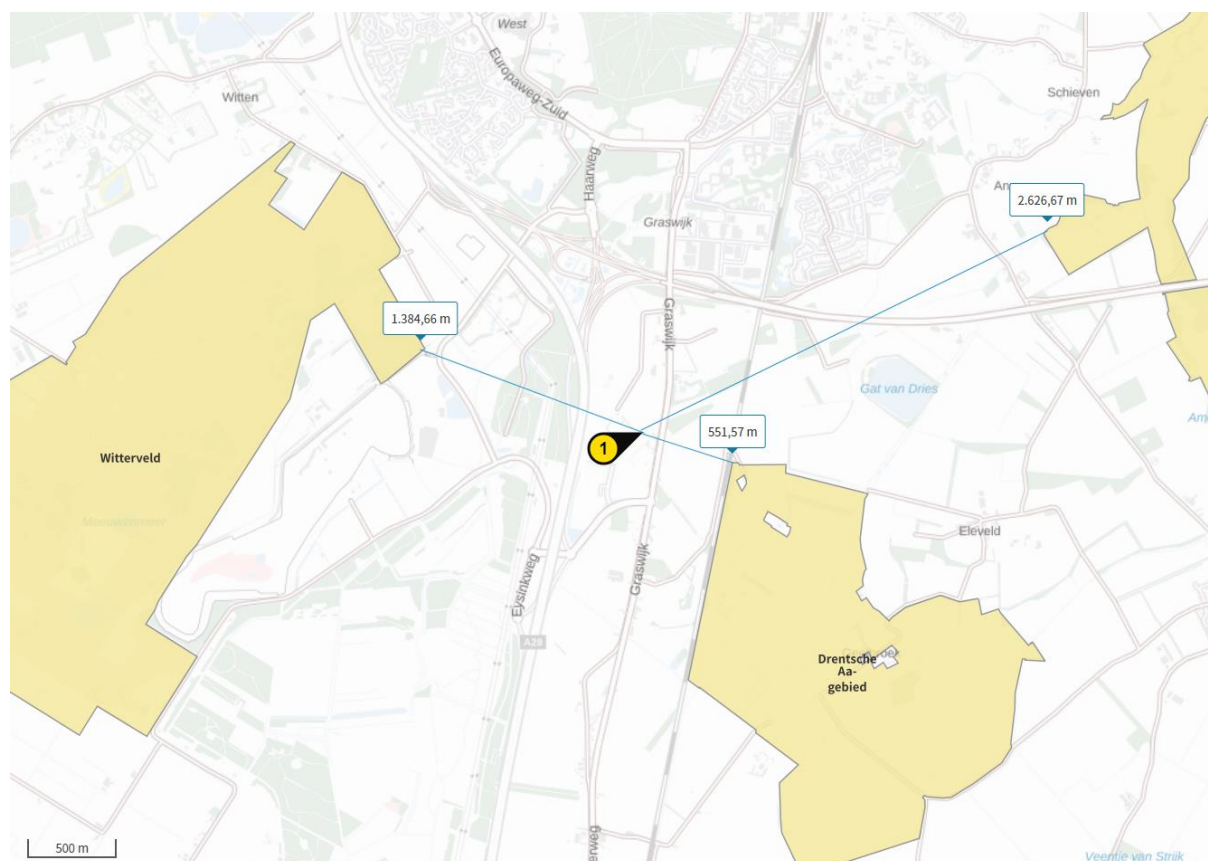
Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

3.1 Natura 2000

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Drentsche Aa-gebied en Witterveld, op respectievelijk 0,5 en 1,3 kilometer afstand (zie figuur 3.1). Andere Natura 2000-gebieden, zoals Fochteloërveen, liggen op meer dan zes kilometer afstand.

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (zwart/gele marker) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (Bron: RIVM, 2022 - AERIUS Calculator).

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich zodoende tot externe werking in de vorm van verstoring (licht, geluid, optisch, trillingen).

Gezien de ligging van het plangebied, de afschermdende werking van tussenliggende gebied (meerdere bomenrijen, spoorbaan en twee wegen), in combinatie met bekende verstoringafstanden (Vegte et al., 2014; Krijgsveld et al., 2022) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa 500 meter), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden. De toekomstige invulling van het plangebied en bijbehorende effecten valt buiten de scope van dit onderzoek.

Ook ontbreken ecologische relaties tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2022). De doelsoorten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Drentsche Aa-gebied) zijn voornamelijk gebonden aan open water, (riet)moerassen, open (heischrale)landschappen of een bosrijke habitat. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het plangebied (nabij verstoringsbronnen bebouwing/wegen/opgaand groen, deels bouwrijp gemaakte terrein) worden de doelsoorten niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied verwacht. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect van circa 50 meter (Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen Natura 2000-gebieden. De tijdelijke realisatiefase en het toekomstig gebruik kunnen zorgen voor extra stikstofdepositie. De overige effecten verontreiniging en verdroging zijn gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie) niet aan de orde.

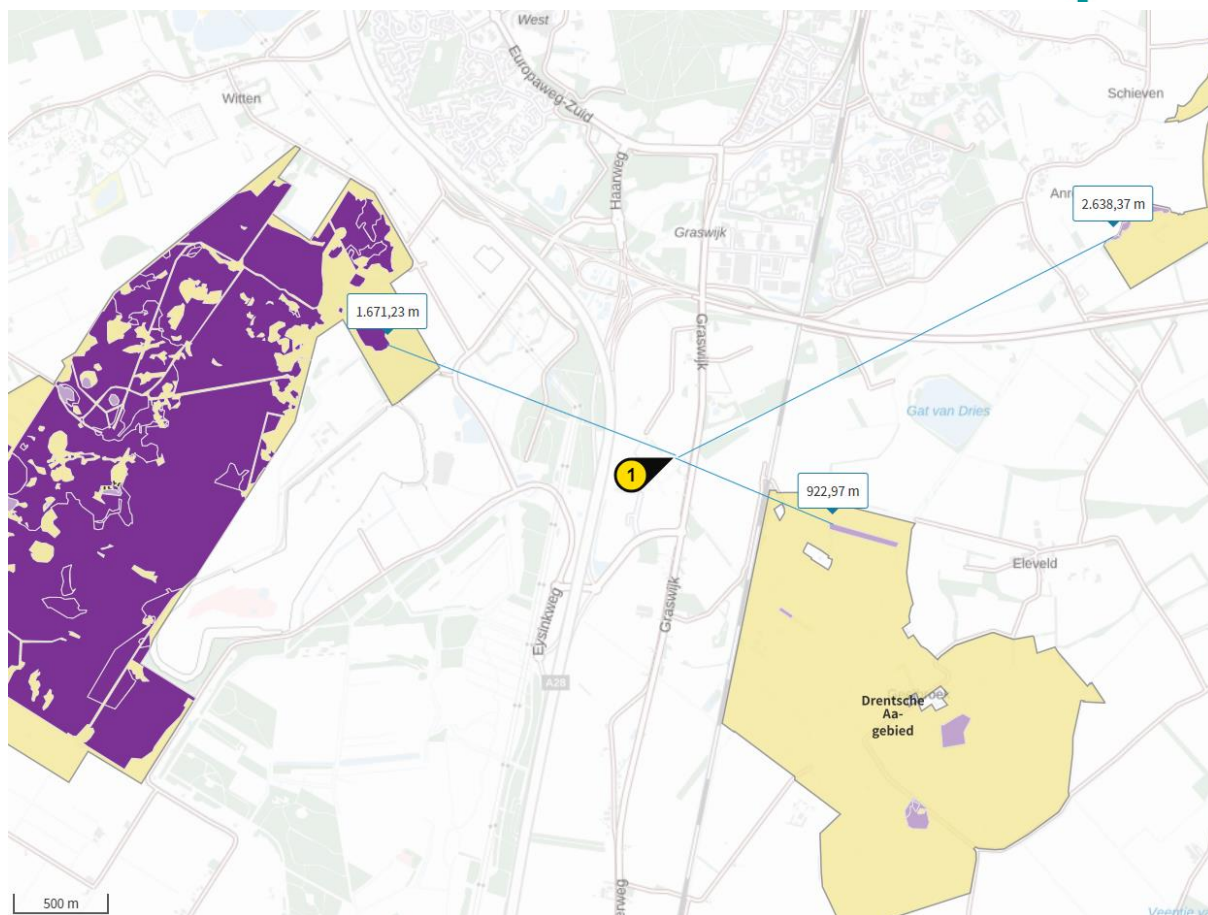
Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NOx) te berekenen.

Voor het betreffende plan wordt geadviseerd om een berekening van de realisatiefase en de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en), vanwege de ligging nabij stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (figuur 3.2). Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied ligt op circa 900 meter, in het Drentsche Aa-gebied.

Figuur 3.2 Globale ligging plangebied (zwart/gele marker) ten opzichte van de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (paars) (Bron: RIVM, 2022 - AERIUS Calculator).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden vastgesteld zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

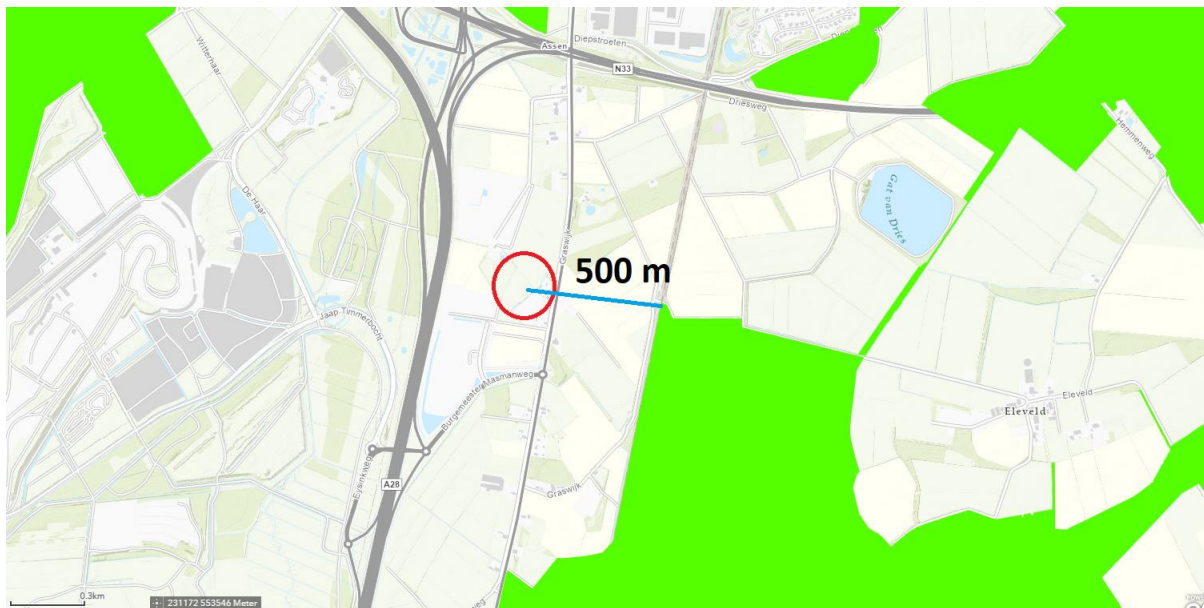
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 500 meter afstand.

Effectbeoordeling

Gezien de afstand (>500 meter), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en de tussenliggende wegen die een afschermde werking hebben, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Bovendien kent de provincie Drenthe geen externe werking. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

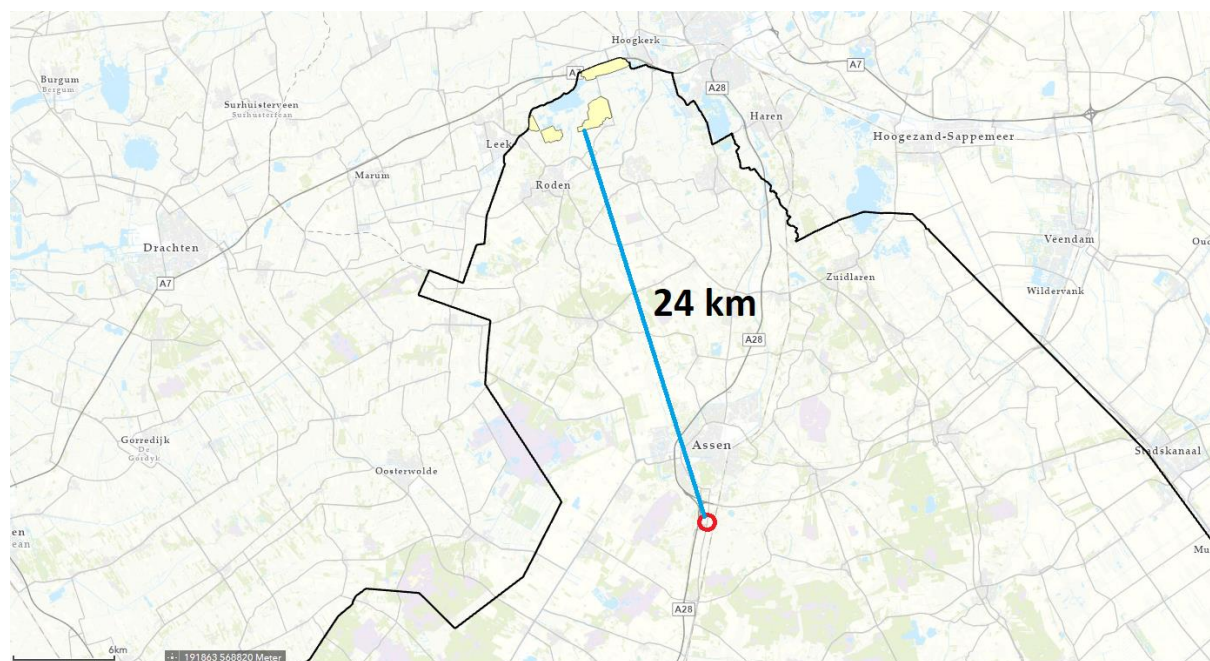
Figuur 3.2 Globale ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het NNN (groen) (Bron: Provincie Drenthe, 2022).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Drentse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bijzonder provinciale natuurgebieden, ecologische verbindingen en ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2018).

In Drenthe is momenteel één gebied aangewezen als bijzonder provinciaal natuurgebied: Landgoed Overcingel. Dit gebied ligt in het noorden van Assen, op meer dan drie kilometer afstand. Ook ligt het plangebied niet in/nabij ecologische verbindingen en ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2018). In Drenthe is alleen het Leekstermeer als ganzenrustgebied aangewezen.

Gezien de afstanden tot deze gebieden en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermd werking heeft, is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 3.3 Globale ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van ganzenrustgebied (Bron: Provincie Drenthe, 2022).

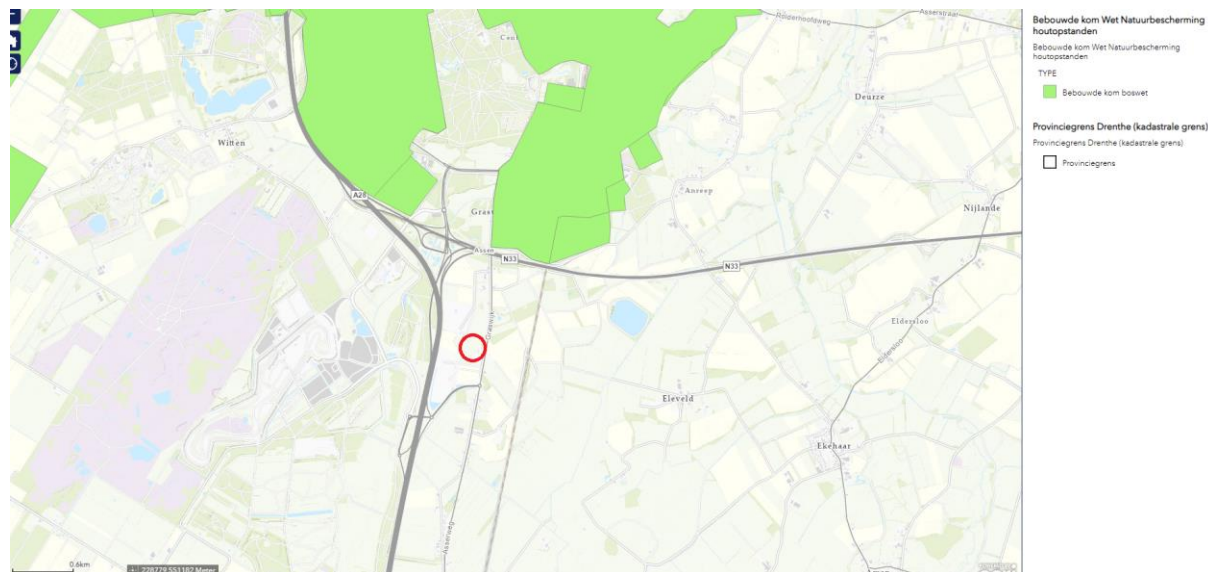
3.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied wordt ten behoeve van het plan mogelijk opgaand groen verwijderd. Het betreft bomen in het noordwesten van het plangebied, met een oppervlakte van circa twintig are.

3.4.1 Wet natuurbescherming

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt, **en**
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Figuur 3.4 Te kappen bomen binnen plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van bebouwde komgrens Wet natuurbescherming (groen) (bron: Provincie Drenthe, 2019).

De planlocatie ligt buiten de begrenzing, zodat het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden hiervoor geldt. De te verwijderen houtopstanden hebben een oppervlakte van ongeveer 20 are. De te kappen houtopstanden vallen niet onder de genoemde uitzonderingen (art 4.1. Wnb).

Uit bovenstaande volgt dat er voor de voorgenomen kap wel vervolgstappen (meld- en herplantplicht) in het kader van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn.

De melding dient minimaal vier weken en maximaal één jaar (zie provinciale verordening) voorafgaand aan de kap te worden ingediend. Een melding wordt gedaan door middel van een door gedeputeerde staten vastgesteld formulier. Het formulier dient aangevuld te worden met een topografische kaart met een schaal van 1:25000 waarop de locatie van de velling is weergegeven. Het formulier wordt digitaal ingediend. De eisen voor herplant zijn in de provinciale verordening van Provincie Drenthe uitgewerkt.

3.4.2 Gemeentelijk beleid

Vanuit gemeentelijk beleid ten aanzien van bomenkap zijn ook vervolgstappen aan de orde.

De gemeente Assen geeft aan dat een omgevingsvergunning nodig is, als een van de volgende zaken van toepassing is op de boom/bomen:

- De boom komt voor op de lijst van monumentale bomen.
- Het beplantingsoppervlak van de houtopstand bedraagt meer dan 100m², ook als de (grootste) stamdoorsnede/diameter minder dan 45cm is.
- De houtwal/houtsingel of bomenrij of bomenlaan is langer dan 10 meter, ongeacht de stamdoorsnede van de boom of struiken.
- De stamdoorsnede/diameter van de boom is meer dan 45 centimeter, of de omtrek is meer dan 140 centimeter gemeten op 130 centimeter hoogte.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig die op de lijst met monumentale bomen staan (gemeente Assen, 2023). Omdat het eventueel te kappen oppervlak bestaat uit ongeveer twintig are, is een Omgevingsvergunning van de gemeente Assen nodig.

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het groeiseizoen van vele soorten planten. Hierdoor is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Tijdens de veldinspectie zijn algemene plantensoorten waargenomen, zoals ridderzuring, vlasbekje, basterdklaver en echte kamille (figuur 4.1). Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen. Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (voedselrijke omstandigheden, deels bouwrijp gemaakt) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Basterdklaver (links) en echte kamille (rechts) binnen het plangebied.

4.2 Broedvogels

Broedvogels worden onder de Wet natuurbescherming ingedeeld in de volgende drie categorieën:

- Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)
- Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)
- Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

In het plangebied zijn geen nestplaatsen van categorie 1 – 4 soorten, zoals buizerd en huismus, vastgesteld. De woning en het bijbehorende schuurtje aan Graswijk 20A hebben marginale mogelijkheden voor huismus. Voor huismus is slechts marginaal ruimte aanwezig onder de dakpannen van de woning. Hier is een opstaande rand aanwezig welke de toegang voor huismus bemoeilijkt. Bij de schuur is een lat onder de eerste rij vlakke, kunststofpannen aangebracht. Hierdoor is geen toegang voor huismus mogelijk onder het dak van de schuur. Bovendien is huismus tijdens de quickscans (6 april 2022 en 14 augustus 2023) niet waargenomen in of rond het plangebied. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van deze soorten waargenomen en/of bekend. Vervolgstappen ten aanzien van categorie 1 – 4 soorten zijn niet aan de orde.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd.

Binnen het plangebied is torenvalk waargenomen. Torenvalk jaagt binnen het plangebied. Het gaat hier niet om essentieel foerageergebied, omdat in de directe omgeving alternatieven voorhanden zijn.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5) worden kunnen in het opgaand groen en de bosschages tot broeden komen. Omdat er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn, zijn de nesten van categorie 5 soorten niet jaarrond beschermd. Wel dient aantasting en verstoring voorkomen te worden. Voor advies ten aanzien van broedvogels, zie 5.3.3.

Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Het plangebied biedt bovendien geschikte broedgelegenheid voor soorten zonder jaarrond beschermd nest. Aan de zuidzijde liggen in het terrein aarden wallen die inmiddels begroeid zijn met kruiden en struiken (figuur 4.2). Hier is fantastisch leefgebied voor kleine vogelsoorten aanwezig. Gedurende de zomer van 2023 zijn hier verschillende controles op broedvogels uitgevoerd. Hierbij zijn in elk geval grasmus en grauwe klauwier gezien. Daarnaast zijn soorten als kneu, roborsttapuit, geelgors, heggemus, bosrietzanger, merel en winterkoning waargenomen.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Echter, een dusdanige verstoring dat het nest wordt verlaten / de jongen niet met succes groot gebracht kunnen worden, wordt beschouwd als een verbodsovertreding. De ecologische functionaliteit dient te allen tijde gewaarborgd te zijn. Voor advies ten aanzien van broedvogels, zie 5.3.3.

Figuur 4.2 De aarden wallen binnen het plangebied zijn uitermate geschikt als broedlocatie.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De woning aan Graswijk 20A heeft ruimte onder het dak en de gevelbetimmering waardoor deze geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Bij deze woning is inmiddels nader onderzoek uitgevoerd (zie Eco Reest rapport 220993, in prep). Hier is een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis waargenomen. Door de voorgenomen ontwikkeling wordt deze verblijfplaatsen verwijderd. Voor de sloop van dit gebouw is daarom een ontheffing nodig.

Tevens is er een vleermuistoren aanwezig in de tuin achter de woning aan Graswijk 20A. Deze toren is onderdeel van het inrichtingsplan. Deze toren mag niet worden verwijderd. De vleermuistoren staat naast een bomenrij, welke ook niet mag worden verwijderd.

Overige bebouwing is afwezig binnen het plangebied.

Aan de noordwestzijde van het gebied staat nog een restant van een bosje waarin bomen staan die groot genoeg zijn voor vleermuizen. Er is in elk geval een eik met ingescheurde takken waargenomen (figuur 4.3). Door een bomenkap kunnen deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is in dat geval noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

Figuur 4.3 Zomereik met ingescheurde takken binnen het plangebied.

Vliegrouete

De bomen langs het fietspad aan Graswijk, langs de Burgemester Grollemanweg en rond de tuin aan Graswijk 20A vormen lijnvormige elementen die als vliegrouete kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Deze bomen mogen niet zonder gekapt worden. De bomenrij naast de vleermuistoren in de tuin van Graswijk 20A is noodzakelijk als vliegrouete naar de vleermuistoren toe. Deze mag niet worden weggenomen. Tevens mag er geen (kunst)verlichting op zowel de vleermuistoren als de bomenrij worden gericht.

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2023). In de omgeving zijn echter voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig, zoals aan de overzijde van de weg Graswijk. Hiermee is het foerageergebied niet essentieel. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen zijn niet aan de orde.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied is een greppel aanwezig langs de noordzijde, welke grotendeels droog staat. Deze greppel is geschikt als migratie en foerageroute voor kleine marterachtigen en steenmarter. De greppel is opgenomen in het inrichtingsplan en mag derhalve niet worden gedempt. Tevens zijn als onderdeel van het inrichtingsplan een marterkast en een marter-takkenhoop aangebracht. Deze mogen niet worden verwijderd.

Daarnaast is grote bosmuis niet uit te sluiten in de bosschage langs de nieuw aangelegde Burgemeester Grollemanweg aan de westzijde van het plangebied. De grote bosmuis komt voor in allerlei soorten biotopen, mits er enige dekking is zoals lage begroeiing of verspreid liggende stenen. Grote bosmuis komt voor in bosranden met weinig ondergroei, niet te nat rietland, parken, braakliggend land, duinen, heide en tuinen. Hij heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei (Zoogdierverseniging, 2023). Binnen het plangebied is dergelijk habitat aanwezig. Bij verwijderen van de bosschage, kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen verloren gaan. Vervolgstappen zijn daarom aan de orde.

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten. Voor de in de nabijheid bekende bever, das en otter (NDFF, 2023) ontbreken geschikte verblijfplaatsen in de vorm van holtes in bomen, bebouwing en steenhopen. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn zodoende uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is zodoende niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals bosmuis, ree en vos te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.5 Amfibieën

Tijdens eerdere onderzoeken, in 2016, is Alpenwatersalamander in het plangebied aangetroffen bij de vijver in de tuin van Graswijk 20A. Ook aan de noordwestzijde van het plangebied, in de vijver bij Graswijk 18, is in 2016 Alpenwatersalamander vastgesteld (Eco Groen, 2019). De greppel aan de noordzijde vormt een verbinding tussen deze twee vijvers. Het is van belang dat de twee voortplantingswateren met elkaar in verbinding blijven. De greppel aan de noordzijde maakt onderdeel uit van het inrichtingsplan. Bij het eventueel dempen van deze greppel is overleg met de provincie Drenthe noodzakelijk.

Overwinteringsbiotoop van alpenwatersalamander wordt met name verwacht in de strooisellaag van bosschages en overhoekjes (Eco Groen, 2019). Tevens is een overwinteringsplek aangelegd naast de vijver bij nummer 20A. Deze mag niet worden weggenomen zonder toestemming van de provincie.

In het plangebied kunnen ook algemeen voorkomende amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker worden verwacht. Bij de geplande ingrepen kunnen (door o.a. toepassing van machines en materiaalopslag) enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze amfibiesoorten geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie 5.3.6)

4.6 Reptielen

Beschermde reptielen hebben een combinatie van broeihopen, zonplaatsen en beschutting nodig binnen hun habitat. Allerlei holen en gaten, steen- en houthopen, broeihopen en oude gebouwen kunnen als overwinteringsplaats gebruikt worden. Belangrijk is dat deze plaatsen vorstvrij en drooggelegd zijn (Ravon, 2023). Binnen het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde reptielen, vanwege het ontbreken van een combinatie van bovengenoemde eisen. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4.7 Vissen

Beschermde vissensoorten, zoals grote modderkruiper, prefereren veelal een habitat waarin veel waterplanten aanwezig zijn. Daarnaast dient een dikke modderlaag aanwezig te zijn. Bovendien moet het water niet te voedselrijk zijn. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde vissen, vanwege het ontbreken van (diep genoeg) oppervlaktewater of het ontbreken van waterplanten.

4.8 Ongewervelden

Vlinders en libellen hebben waardplanten nodig om eitjes af te leggen. Voor libellensoorten zijn dit planten die gebonden zijn aan waterrijke habitats. Binnen het plangebied ontbreekt oppervlaktewater met dergelijke waardplanten. Ook ontbreken waardplanten en geschikte habitat voor beschermde vlinders en libellen. Verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4.9 Rode Lijst soorten

Bij ingang van de omgevingswet op 1 januari 2024, geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal). Binnen het plangebied kunnen Rode Lijst soorten voorkomen. Voor deze soorten geldt een specifieke zorgplicht (zie 5.3.6).

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 500 meter afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten.

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>500 meter) en het tussenliggende gebied geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwde komgrens Wnb van Assen. Voor de bomen binnen het plangebied bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Wet natuurbescherming. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn zodoende aan de orde indien bomen worden gekapt. Ook zijn vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing.

5.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied biedt gezien de terreinkenmerken geschikte broedgelegenheid voor vogels. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden, óf er dient een broedvogelcheck voorafgaand aan de werkzaamheden te worden gedaan.
- Verblijfplaatsen van grote bosmuis en van vleermuizen kunnen in de bosschage in het noorden van het plangebied niet worden uitgesloten. Bij een eventuele kap van deze bomen, dient voorafgaand nader onderzoek plaats te vinden.
- De bomenrijen in en rondom het plangebied maken mogelijk onderdeel uit van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Deze mogen niet zonder nader onderzoek worden gekapt.
- Als onderdeel van het inrichtingsplan voor het plangebied, zijn een vleermuistoren, marterkast en marter-takkenhoop aanwezig. Deze mogen niet worden verwijderd, evenals de bomenrij die zich naast de vleermuistoren bevindt. Ook andere in het plangebied aanwezige maatregelen die zijn opgenomen in het inrichtingsplan mogen niet worden weggehaald. Bij de inrichting van de percelen binnen het plangebied mag niet afgeweken worden van het inrichtingsplan zonder overleg met de provincie.
- Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van foerageergebied van vleermuizen. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied. Nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.
- De vijver in het plangebied, bij Graswijk 20A, behoort tot het leefgebied van Alpenwatersalamander. Deze vijver mag niet gedempt worden. Naast deze vijver is een overwinteringsplek voor amfibieën geplaatst, ook deze mag niet worden weggenomen. De

sloot aan de noordzijde van het plangebied vormt verbinding tussen de vijver aan 20A en de vijver (waar Aplenwatersalamander is vastgesteld) aan Graswijk 18. Deze sloot mag niet worden gedempt.

- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, overige grondgebonden zoogdieren, vissen, overige amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.
- Binnen het plangebied kunnen Rode Lijst soorten voorkomen. Voor deze soorten geldt een specifieke zorgplicht.

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige gebieden kan niet worden uitgesloten. Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (<0,00 mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden vastgesteld zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Soortgericht nader onderzoek vleermuizen en grote bosmuis

Om te bepalen of er vleermuisverblijfplaatsen in de bomen aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Het onderzoek naar grote bosmuis wordt gedaan met behulp van twintig inloopvallen met lokaas, conform de IBN methode van de Zoogdiervereniging (2007b). De vallen worden op de, door de ecoloog ingeschatte, meest geschikte locaties binnen het plangebied geplaatst. De vallen worden drie dagen voor de start van het onderzoek geplaatst met lokaas, maar nog niet op scherp gezet. Na deze drie dagen worden de vallen in de ochtend op schep gezet en vervolgens elke 12 uur gecontroleerd. Het onderzoek wordt op drie opeenvolgende dagen uitgevoerd, in totaal dus zes controles.

5.3.3 Broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen.

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Geadviseerd wordt de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien ook het broedseizoen nodig is om de werkzaamheden uit te voeren, dan dient voorafgaand aan het broedseizoen gestart te worden met de werkzaamheden. Tijdens het broedseizoen moet dan doorgewerkt worden.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden, is voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck nodig om vast stellen of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden broedvogels aanwezig zijn. Indien deze afwezig zijn, kunnen werkzaamheden doorgang vinden. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen, dient een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

5.3.4 Houtopstanden

Voor de voorgenomen kap van geldt een meld- en herplantplicht in het kader van de Wet natuurbescherming. De melding dient minimaal vier weken en maximaal één jaar voorafgaand aan de kap te worden ingediend. Geadviseerd wordt om deze conclusie aan bevoegd gezag (provincie Drenthe) te overleggen om te bezien welke vervolgstappen aan de orde zijn.

Tevens is er vanuit het gemeentelijk beleid een Omgevingsvergunning nodig voor de kap van de bomen.

5.3.5 Inrichtingsplan

Voor het plangebied is een inrichtingsplan opgesteld. Voor de exacte uitwerking hiervan, wordt verwezen naar rapporten 220762 en 221570 van Eco Reest.

Als onderdeel van het inrichtingsplan verschillende maatregelen aangebracht binnen het plangebied. Deze maatregelen mogen niet verwijderd worden en moeten functioneel gehouden worden. Daarnaast dienen de overige genoemde maatregelen nog gerealiseerd te worden in het plangebied.

5.3.6 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend. Er kan onder andere op de volgende manieren invulling gegeven worden aan de zorgplicht:

- Het gebruik van vaste rijroutes
- Het gebruiken van een afvalplan
- Het zo kort mogelijk werken op locatie
- Het vermijden van het gebruik van (kunst)verlichting, zowel in de realisatie- als gebruiksfase
- Bij het eventueel verwijderen van groen, in één richting werken

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Bauwens, D., Jooris, R., Verbelen, D., & Dochy, O., (2006). *Poelen en amfibieën in West-Vlaanderen. Resultaten van een grootschalig poelenonderzoek door vrijwilligers in 2000-2005*. Provincie West-Vlaanderen, Brugge, i.s.m. Instituut voor Natuur en Bosonderzoek, Brussel en Hyla, amfibieën- en reptielenwerkgroep van Natuurpunt, Mechelen.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): *Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Eco Groen (2019). Actualisatie Werklandschap Assen-zuid 2019. Projectcode 18-487. Versie 4 maart 2019

Eco Reest (2020). Quicksan Wet natuurbescherming soorten: Graswijk 22 te Assen. Rapportnummer 201430. Versie 13 oktober 2020.

Eco Reest (2022a). Ecologisch werkprotocol Graswijk 22 en 29 te Assen. Rapportnummer 221570. Versie 23 november 2022.

Eco Reest (2022b). Inrichtingsvoorstel werklocatie Assen-Zuid t.p.v. voormalig tuincentrum Rudolphus aan Graswijk te Assen. Rapportnummer 220762. Versie 23 november 2022.

Eco Reest (2022c). Quicksan Wet natuurbescherming Graswijk 20a te Assen. Rapportnummer 220416. Versie 29 april 2022.

Eco Reest (2023). Nader onderzoek vleermuizen t.p.v. Graswijk 20a te Assen. Rapportnummer 230993. In Prep.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien . Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Drenthe (2018). Omgevingsverordening 2018. Versie 3 oktober 2018, vastgesteld door Provinciale Staten.

RIVM (2022). Handboek Werken met AERIUS Calculator Versie 2021, 20 januari 2022.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Internet

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd in september 2023, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 13 augustus 2023, van www.NDFF.nl¹

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>.
Geraadpleegd in september 2023, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

Ravon (2023). Soorteninformatie. Geraadpleegd in september 2023, van [https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/...](https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/)

Ruimtelijkeplannen (2023). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd in september 2023, van <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index>

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2021. Geraadpleegd in september 2023, van <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

Staatsblad (2021a). Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01>

Staatsblad (2021b). Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering, van <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html#d17e1570>

Vogelbescherming (2020). Soorteninformatie. Geraadpleegd in september 2023, van [https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/...](https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/)

Zoogdiervereniging (2023). Soorteninformatie. Geraadpleegd in september 2023, van [https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/...](https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/)

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE DRENTH

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Drenthe o.b.v. bijlage IV van Omgevingsverordening 2018	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Drenthe (2018) Omgevingsverordening 2018 - Bijlage IV: Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer.

BIJLAGE 2

LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

PROVINCIE DRENTHE

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Aalscholver	2	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Boerenzwaluw	5
Boomvalk	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Gekraagde Roodstaart	5
Draaihals	4	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	IJsvogel	5
Grote Gele Kwikstaart	3	Kleine Bonte Specht	5
Havik	4	Kokmeeuw	5
Huismus	2	Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2	Middelste Bonte Specht	5
Kerkuil	3	Oeverzwaluw	5
Oehoe	3	Paapje	5
Raaf	3	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Scholekster	5
Ringmus	2	Spreeuw	5
Rode wouw	4	Torenavalk	5
Roek	2	Visdief	5
Slechtvalk	3	Wilde Zwaan	5
Sperwer	4		
Steenuil	1		
Wespendief	4		
Zeearend	4		
Zwarte specht	3		
Zwarte stern	2		
Zwarte Wouw	4		

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO, 2021

BIJLAGE 3 UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen 500 meter van het plangebied.

Soort	
Vogels	Zoogdieren
Aalscholver	Bever
Blauwe reiger	Boommarter
Boomvalk	Das
Gierzwaluw	Grote bosmuis
Grote gele kwikstaart	Otter
Havik	Steenmarter
Huiszwaluw	Wolf
Kerkuil	Libellen
Ransuil	Gevlekte witsnuitlibel
Ringmus	
Rode wouw	
Roek	
Sperwer	
Wespendief	
Zeearend	
Zwarte specht	
Vleermuizen	
Baardvleermuis	
Gewone dwergvleermuis	
Gewone grootoorvleermuis	
Laatvlieger	

*Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
 (Bron: NDFF, 2023)

BIJLAGE 4

UITTREKSEL NDDF RODE LIJST SOORTEN

Rode lijst soorten* binnen 500 meter van het plangebied.

Soort	
Vogels	Libellen
Blauwe kiekendief	Gevlekte witsnuitlibel
Boerenzwaluw	Vaatplanten
Boomvalk	Absintalsem
Gele kwikstaart	Brede orchis
Goudplevier	Dubbelloof
Graspieper	Harlekijn
Grauwe vliegenvanger	Hondsviooltje
Grote lijster	Korenbloem
Grote mantelmeeuw	Rond wintergroen
Huiszwaluw	Ronde zonnedauw
Kneu	Steenanjer
Koekoek	Wilde gagel
Kramsvogel	Schimmels
Matkop	Donzige beurszwam
Ransuil	Gladsporig pekwammetje
Ringmus	Grote moeraszwavelkop
Torenvalk	Kleine bloedsteelmycena
Veldleeuwerik	Kleine molenaar
Visdief	Lila mycena
Watersnip	Oranjerood houtskoolbekertje
Zeearend	Purperbruine brandplekbekerzwam
Zwarte mees	Rondsporig pekwammetje
Vleermuizen	Roodvoetknotsje
Laatvlieger	Roze peutermycena
Zoogdieren	Zijdeachtige beurszwam

*Rode Lijst soorten (Bron: NDDF, 2023)